

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 14

7. dubna 2019

Cena: 8 Kč

Hodnoty našeho novodobého státu podle Masaryka

Jestliže loňský rok se stal připomínkou stého výročí vzniku našeho novodobého státu, pak letošní rok 2019 svými výročími roku 1939, 1969, 1989 nás odkazuje k zápasu o samostatnost, svobodu a demokracii, které nejsou samozřejmostí.

Masarykem zamýšlená a uskutečňovaná Československá republika vychází z ideje samostatného a svobodného státu. V průběhu sta let naší novodobé státnosti jsme zažili doby, kdy stát sice existoval, ale nikoli jeho samostatnost. A už vůbec skutečná svoboda a demokracie. Stát byl vázán na jiné velmoci a byl součástí totalitních systémů a autoritářských režimů. K obnově naší státní suverenity dochází v pravém slova smyslu až v roce 1989. Před třiceti lety nastala obnova naší státní suverenity, svobody a demokracie, které jsou obsaženy v základech samostatného státu podle záměru jeho budovatele a prvního prezidenta Tomáše G. Masaryka.

V prohlášení nově vznikajícího státu z 28. října 1918 je zřetelný důraz kladený na samostatnost a svobodu. Jedná se o svobodu národa, ale i o svobodu osobní. Základy našeho nového státu jsou založeny na půdorysu, který tvoří politická svoboda a ekonomická svoboda s důrazem na soukromé vlastnictví. Tomáš G. Masaryk to v jednom ze svých projevů vyjádřil takto: „Československý stát není více krásným snem, nýbrž skutečností. Tato skutečnost staví národ před nový a snad ještě těžší úkol: musíme zbudovat příkladnou demokratickou správu v našem novozrozeném státě. Svoboda ukládá velké zodpovědnosti, zodpovědnosti nezištné práce pro celý národ a lidstvo.“ Svoboda má však nejen politický a ekonomický rozměr, ale i nábožen-

ský. Tento rozměr náboženské svobody se projevil zvláštním způsobem ve zrodu Církve československé (husitské), ke kterému došlo v lednu roku 1920, tedy zhruba rok po vzniku samostatného Československa. V příštím roce 2020 si budeme připomínat 100. výročí této události. Nová křesťanská církev národního charakteru ideově navázala zejména na dobu české reformace či přesněji na církev podobou, kdy existovala určitá nezávislá správa církve podobou od počátku 15. století až do začátku 17. století. V prohlášení nové církve je položen důraz právě na náboženskou svobodu.

Víra a náboženství jsou určovány především osobním rozhodnutím, vnitřním přesvědčením, a nemají být proto prosazovány jakýmkoliv donucením či dokonce násilím, jak k tomu i v historii křesťanství docházelo. V dokumentu, který formuloval Karel Farský, je uvedeno: „*Stejně zásadou církve československé jest svoboda svědomí a náboženského přesvědčení jednoho každého tak, aby se nikomu nesmělo z jeho dobrého přesvědčení nic brát ani vnucovati.*“

Doba první republiky se vyznačovala zvláštním rozvíjením i náboženského života. O době první republiky se vyslovil filozof Jan Patočka v tomto smyslu: „*Dvacet let první republiky bylo přes všechny nedostatky pro nás údobím velkého duchovního rozmachu, důkazem,*“
Pokračování na str. 3

Levice a pravice

Levice a pravice vedle sebe jsou v Písmu zmíněny sporadicky, v Písni písní jde o poetické vyjádření vztahu ženy k muži, v Kázání na hoře Pán Ježíš tuto dvojici protipólů používá k vyjádření spontánnosti, kterou má být provázeno dávání.

V tomto zamyšlení však budeme uvažovat o levici a pravici v politice. Hovorům na toto téma s křesťanskými sestrami a bratřími se mnohdy rádi záměrně vyhýbáme. Ono je to svým způsobem choulostivé téma. Ze sdělovacích prostředků vnímáme napětí a nevráživost mezi politickými stranami. A přitom víme, že nejen mezi voliči, nýbrž i mezi aktivními politiky jsou křesťané v různých, často dost protichůdně orientovaných stranách, v levicových i v pravicových, v konzervativních i v liberálních. Při úvahách o politickém spektru stále hraje dost významnou roli pravo-levá polarita. Politická pravice se

nebrání velkým sociálním rozdílům, a je tak blízká spíš bohatým a bohatším, dává přednost menšímu objemu společných prostředků, a tedy i menším daním, staví se zpravidla odmítavě k progresivnímu zdanění příjmů a klade důraz na osobní odpovědnost. Naproti tomu levice usiluje o menší sociální rozdíly, a tak se staví na stranu chudších a chudých, snaží se o větší objem společných prostředků, což hovoří pro větší daně, a to mj. větším zdaněním vyšších příjmů; důraz klade na legislativně zakotvenou solidaritu, což sice dává větší sociální jistoty, avšak zároveň
Pokračování na str. 3

Srdečně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2019.

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy!

Již XIX. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze v pátek 5. července od 16 hodin. Uvitáme, když pěvecký sbor vaší náboženské obce přihlásíte k účasti do 30. dubna t.r. Můžete přihlásit i pěvecký sbor z vašeho města či obce, s nímž náboženská obec spolupracuje. Vystoupení by mělo být cca desetiminutové. Návrh repertoáru, který bude na festivalu uveden, prosíme zaslat na naše e-mailové adresy do 30. dubna t.r. Zkoušky pěveckých sborů se uskuteční v pátek 5. 7. během dne dle domluvy s vámi. Při festivalovém setkání získáte nové kontakty a uslyšíte, co, kde a jak v naší církvi zpíváme. Festival se již stal nedílnou součástí pražského hudebního léta a tradičně se těší zájmu veřejnosti.

Přihlášky posílejte na adresu: Kulturní rada ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6 nebo e-mailovou poštou: Marketa.Hlasivcova@post.cz, jiri.vanicek@ccsh.cz

Dialog vědy a víry s „lékárníci bez hranic“ Petrou Rozsivalovou

Srdečně zveme v sobotu 13. dubna od 10 hodin do Husova sboru v Litomyšli na další setkání dialogu vědy a víry. Hostem bude PharmDr. Petra Rozsivalová, která v rámci „Lékařů bez hranic“ pracovala na nejručnějších projektech v Africe i Asii. Ačkoli má veřejnost tuto misi spojenou především s prací lékařů, jsou zde velice důležití i lékárníci a Petra Rozsivalová je v tomto smyslu takovou „lékárníci bez hranic“.

Vystudovala hradecskou farmaceutickou fakultu a protože ji bavily jazyky, měla možnost odjet do Angoly, kde učila chemii a angličtinu na místní škole. Právě tam došlo k osudovému setkání s „Lékaři bez hranic“. V r. 2007 po podání přihlášky prošla výběrovým řízením ve Vídni a dostala se tak do jejich databáze. V tričku „Lékařů bez hranic“ pak poprvé vyjela do Mosambiku, kde rok pomáhala v projektu HIV/AIDS. Další mise byly již kratší, ale také velice

zajímavé: v džungli v Kongu, kde pracovala jako nemocniční lékárník, v Nairobi, kde byla technickou podporou místnímu farmaceutovi v zásobovacím managementu, a na severu Srí Lanky v polní nemocnici. Po misi na Srí Lance dostala jedinečnou možnost pracovat jako nemocniční lékárník a klinický farmaceut v prestižních nemocnicích ve Velké Británii...

Poslední mise P. Rozsivalové v Afghánistánu se stala její srdeční záležitostí. V Kábulu je sice dostupná špičková zdravotní péče pro bohaté, ale „Lékaři bez hranic“ zde pomohli postavit na nohy nemocnici pro neprivilegované etnikum Hazara. Petra Rozsivalová zde pomáhala při rozjezdu porodnice a novorozenecké JIP. Sama se pak stala maminkou a její současné mateřské poslání v ní jen upevnilo touhu vyjet opět pomáhat tam, kde to bude třeba. Na setkání se těší za NO v Litomyšli **Štěpán Klásek**

O pústu a svědomí

Někdy děláme věci, které nám připadají normální a běžné. Podle lidských měřítek jsou v pořádku. Když však použijeme jinou normu, zjistíme, že v pořádku nejsou. Zdá se, že dnes už např. lež a podvod jsou v normálu. Mladá generace, pokud nemá řádnou výchovu, neví nic o tom, co je dobré a co zlé. Žáčkoví ve škole když řeknete „to se nedělá, copak ti to nikdo neřekl?“, upřímně odpoví: „Ne.“

Každá zpronevěra začíná maličkostí - nejdřív pár korun, pak stovek, tisíců a nakonec milionů. Jednou si trošku zažijeme, projde to, a pak už to jde samo. Mluví se o věcech, s nimiž nesouhlasíme, ale my mlčíme, protože si nechceme komplikovat život. Je psáno: „Kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké.“ V době, kdy někteří podnikatelé dluží miliony a jiní s cizími miliony prchají do zahraničí, může tato věta někomu znít směšně. Je však pořád aktuální a měli bychom ji mít na paměti jako varování a normu pro své jednání. Postní období je příležitostí zaposlouchat se do hlasu svého svědomí. Jak zní říkanka:

Svědomí je Boží hlas / který mluví v každém z nás / Říká nám co dělat máme / i to co dělat nemáme / Poslouchejme tento hlas / který mluví v každém z nás. Přestat se omlouvat a vymlouvat. Třeba zjistíme, že naše harmonie je zdánlivá a pod povrchem je dost věcí nedořešených, na které se snažíme zapomenout. Když za nimi znovu zabouchneme dveře, bude to chyba.
-czka.

Purim - zcela obyčejný karneval?

„Já jsem se hrozně ráda převlékala za královnu Ester,“ říká židovská babička Tamar. „Tenkrát se kostýmy šily. Maminka na nich začala pracovat tak měsíc před svátkem. Bylo nás devět dětí, tak jsme se také o převleky mohli vystřídat.“ Letošní předvolební kampaň v médiích jako by blížící se svátky purim úplně zastínila. Ale nemylte se, všude po Jeruzalémě byly před obchody vyvěšené kostýmy pro děti i dospělé a v obchodech s potravinami se nabízejí dárková balení různých dobrot. Ovšem královna Ester už příliš populární není. Momentálně ji zastínila postava Elsy a Anny z filmu Ledové království. A to ačkoliv se biblický příběh o chudé dívce, která se díky své kráse stala královnou, stal základem mnoha různých pohádek.

Stejně jako motiv mnoha krásných panen, ze kterých si král vybírá, a pak jeho slib poloviny království své vyvolené.

Jsem přesvědčena, že Esterina krása byla vnitřní i vnější. Na rozdíl od dobrého vzhledu všech ostatních – *tovat ma're* – je její krása popsána dvěma hebrejskými výrazy: *jafat to'ar* a *tovat ma're*. Tato její neobyčejná krása jí otevřela cestu na královský trůn. Pro jejího pěstouna Mordechaje i pro ni samotnou – jeho schovanku – to ovšem znamenalo dramatické změny. Královským příkazem byli od sebe odtrženi. Mordechaj se chodil každý den informovat, jak se Ester má. („...denně procházel před nádvořím ženského domu, aby se dozvěděl, jak se Esterě daří a co se s ní děje.“ Ester 2,11)

„Tvá ruka, Bože, kéž nás hříšné chrání!
Jen ve tvém jménu naše setrvání
a jistá spása našich vratkých let.“

Než učinil Jsi zemi v dávnu věků,
již slyšels nás a věděl o člověku
a změřil příští dosah našich běd.

Tvá láska předem lidské cesty křísí:
dřív nežli tebou lid byl stvořen kdysi,
jenž prvním krokem na scestí se dal.

Než peklo vzpoury k nám se provalilo,
již připraveno spasitelské dílo
a Duch tvé pravdy d'ábla překonal!“

Miroslav Matouš

Z kazatelského plánu

5. neděle postní

Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmí se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záluďným a podlým! Tys přece moje záštita, Bože. (Žalm 43,1-2)

První čtení: Izajáš 43,16-21

Tužby postní:

1. Abychom svého Pána v tichosti a pokoře následovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom svědectvím svého života vítězství Dobra, Pravdy a Krásy napomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli, dej, ať se v každodenním životě řídíme tvým zákonem a v životě duchovním ať spoléháme na tvou milost! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filipským 3,7-14

Evangelium: Jan 12,1-8

Verše k obětování: Žalm 129,1-2

Verše k požehnání: Jan 11,51-52

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, ve svátosti večeře Páně jsme zakusili, že i nám platí tvá zaslíbení věčného života a nebeské hostiny. Posvět' si nás, abychom vydávali svědectví o kříži a vzkříšení tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 58, 59, 163, 244, 176, 180, 187

Když nepřítel Židů Haman rozhodl celý jejich národ zlikvidovat, požádal ji Mordechaj o přimluvu u krále. Ester mu vzkázala, že by jí to mohlo stát život: „Všichni královi služebníci i lid králových krajín vědí, že pro každého muže i ženu, kteří by bez pozvání vešli do vnitřního nádvoří ke králi, platí jediný zákon – usmrtit! Jen ten, k němuž král vztáhne zlaté žezlo, zůstane naživu. Já jsem už třicet dní nebyla zavolána, abych vešla ke králi.“ (Ester 4,11)

Ačkoliv ji Mordechaj miloval jako svou dceru, požadoval od ní velkou oběť, což ani pro něj nebylo snadné: „Nedomnívej se, že v domě králově vyvázneš životem, jediná ze všech židů. Budeš-li v tuto chvíli skutečně mlčet, úleva a osvobození přijde židům odjinud, ale ty a dům tvého otce zahynete. Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato.“ (Ester 4,13-14)

Ester vzkázala Mordechajovi: „Jdi, shromážď všechny židy, kteří jsou v Šúšanu, a postěte se za mne. Nejezte a nepijte po tři dny, v noci ani ve dne. Také já a mé dívky se budeme takto postit. Potom půjdu ke králi, třebaže to není podle zákona. Mám-li zahynout, zahynu. Mordo-

kaj odešel a učinil všechno, co mu Ester přikázala.“ (Ester 4,16-17)

Celý tento dramatický dialog i vzájemná poslušnost jsou krásným příkladem biblického podřizování se jeden druhému. Ačkoliv se v celé knize ani jednou nevyskytuje slovo Bůh, nespolečná se Ester na svou výjimečnou krásu, ale na půst, který je voláním Božího lidu k Hospodinu o pomoc. Až dodnes se Židé před začátkem svátku postí.

Ačkoliv se tedy svátek purim v dnešní izraelské společnosti podobá spíše karnevalu, stopy biblického svátku jsou tu zcela zřetelné. A sice nejen v synagogách, kde se kniha Ester každoročně předčítá. Židovský lid dodnes zachovává pokyny Mordechajova dopisu a slaví svátek „čtrnáctého a patnáctého dne měsíce adaru“ (Ester 9,21), který letos připadá na 21. a 22. března.

Stejně tak se nezměnil název svátku: „A židé přijali za obyčej, co začali dělat a co jim Mordokaj napsal: že Agagovec Haman, syn Hamedatův, protivník všech židů, osnoval záměr proti židům, jak by je zahubil, že házel půr, totiž los, aby je vyděsil a zahubil. Ale když ona vešla před krále, nařídil král, dokonce písemně, obrátit jeho zlý záměr, který osnoval proti židům, na jeho hlavu, a pověsili jej i jeho syny na kůl. Proto nazvali ty dny purim

podle slova půr.“ (Ester 9,23-26)

A na mnoha místech, jako třeba ve školách a školkách, se dodržuje i biblický způsob slavení jako den radosti a pohody („...památka na dny, v nichž si židé odpočinuli od svých nepřátel, a na měsíc, který jim přinesl zvrát, místo starosti radost, místo smutku den pohody.“ Ester 9,22)

Velmi oblíbená píseň vztahující se k svátku obsahuje celé biblické verše: „Mordokaj vyšel od krále v královském rouchu z purpurově fialové látky a sněhobílého plátna, s velkou zlatou korunou a pláštěm z bělostného plátna a šarlatu. Město Šúšan jávalo a radovalo se. Židům vzešlo světlo a radost, veselí a pohoda.“ (Ester 8,15-16)

A konečně lidé neopomijejí ani posílání dárků, které nese dodnes své biblické jméno – *mišloach manot*: „...aby posílal jeden druhému dárky a chudým dary.“ (Ester 9,22) Dnes má formu dárkových košů a košíčků. Na chudé se dělají sbírky potravin a také se nezapomíná posílat balíčky a povzbudivé dopisy vojákům, kteří svým nasazením tuto pohodovou oslavu uprostřed stále trvajících nepřátelství vůči Esterině a Mordechajově lidu umožňují...

Krista Gerloffová

© copyright Krista Gerloffová, Jeruzalém, Izrael

Nad Písmem

Libra drahého oleje

Jan 12,1-8

Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili mu tam večeři; Marta při ní obsluhovala a Lazar byl jeden z těch, kteří byli s Ježíšem u stolu. Tu vzala Marie libru drahého oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a ořela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který jej měl zradit, řekl: „Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?“ To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš řekl: „Nech ji, uchovala to ke dni mého pohřbu! Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky.“ J 12,1-8

Sestry a bratři, pokoj vám, Velikonoce se milovými kroky přiblížily a s nimi vstupuje do své závěrečné fáze i Ježíšovo pozemské působení mezi izraelským lidem. V dnešním textu jej potkáváme u Lazara, který bydlel kousek od Jeruzaléma. Ježíš se tedy přiblížil i geograficky místu, kde byla rukou římských vojáků ukončena jeho pozemská pouť. Odehraje se tam zajímavá situace. Marie vzala libru převzácného oleje a pomazala jím Ježíše, tedy jeho nohy. Když to čteme a víme, co Ježíš učil, napadne nás v prvním okamžiku asi to samé, co napadlo Jidáše. Proč jen vyplývala tak vzácnou věc, která mohla pomoci tolika dalším lidem? Odhlédneme od Jidášovy motivace výtěžek z prodeje, nebo alespoň jeho část, zdefraudovat. Ježíš přece učil, že se našeho nadbytku máme vzdávat ve prospěch potřebných. Z tohoto úhlu pohledu byl vzácný olej vyloženě promrhán a Marie se dopustila velmi lehkomyšlného jednání. Ježíš však neokřikne Marii, ale Jidáše. A opět se nejedná o Jidášovu motivaci, ale spíše o význam samotného Mariina jednání. A těch významů můžeme nalézt hned několik. Již v sedmé kapitole Janova evangelia čteme, že někteří Ježíšovi posluchači prohlášovali, že

je Mesiáš. Když se na to tedy podíváme z pohledu jazykového, Mesiáš znamená v překladu pomazaný. A vida, Marie Ježíše pomazala. Pokud se podíváme na starozákonní praxi, bylo obvyklé pomazávat lidi i věci, které chtěli Izraelité oddělit jako svaté pro Hospodina. Pomazání také symbolizovalo vystrojení pro službu a bylo spojeno s vylitím Božího Ducha, jak se dočteme v Novém biblickém slovníku. Dá se tedy považovat i za formu přechodového rituálu a v našem případě za přípravu na nadcházející události, které si připomínáme během Svatého týdne.

V neposlední řadě patřilo pomazání k židovské pohřební praxi. Tělo zemřelého se očistilo a pomazalo vonnými oleji. A jak se dočteme například v 16. kapitole Markova evangelia, k pomazání Ježíšova těla již nedošlo, protože Jakubova matka Marie, Marie z Magdaly a Salome po svém příchodu k hrobu

Ježíšovo tělo nenašly a vonné masti, které s sebou nesly, tudíž nemohly použít. Ježíšovo tělo tedy bylo pomazáno v předstihu již v Betanii.

Ježíšova řeč k Jidášovi má ale ještě jednu silnou myšlenku. V druhé větě stojí: „Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky.“ Naznačuje tím, že jeho přítomnost v kruhu učedníků nebude věčná. Snad i to si Marie nějakým způsobem uvědomovala, když Ježíšovi pomazala nohy. Často i my bereme lidi v našem okolí jako samozřejmost a jejich hodnotu či přínos pro naše životy si uvědomíme, až když o ně přijdeme. Nedokážeme prožít přítomný okamžik v jejich blízkosti, ale odkládáme svoji mysl k malichernostem. Dnešní text nám i v tomto ohledu může posloužit k zamyšlení a reflexi našich životů. Však pomalu končící postní období k tomu přímo vybízí.

Ondřej Bezděk

Nebeský Otče, svatý Bože náš,
děkujeme ti za naše životy a za životy všech lidí,
kteří nás doprovázejí na naší životní pouti.
Prosíme tě, ať si dokážeme vážit společně tráveného času
a dokážeme skrze druhé poznávat sebe i tebe.
Posiluj nás svým svatým Duchem a veď naše kroky
na společné cestě za tebou. Amen

Hodnoty našeho...

Pokračování ze str. 1

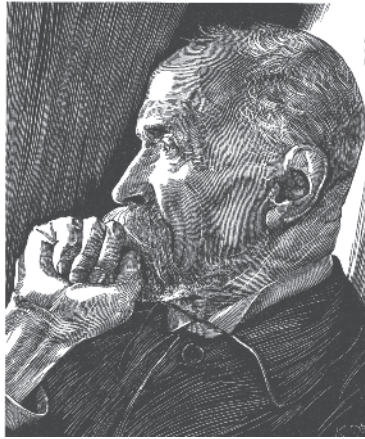
že náš demokratický rozvoj je něčím schůdným a plodným, pokud proti němu nestojí vnější podmínky naprosto protichůdné a nepřátelské.“

Církev se nemůže ztotožnit s žádným státním a politickým útvarem. Je pro ni charakteristická eschatologická perspektiva a přesah k Božímú království. Ježíšova moc není z tohoto světa (J 18,36). Boží království je královstvím všech věků, které přechází všechna pokolení (Ž 145,13).

Církev není závislá jen na státním uspořádání, vždyť procházela i obdobími pronásledování. Přesto stát založený na hodnotách svobody a demokracie je nevhodnějším a nejpříhodnějším prostředím nejen pro občany, ale i pro život církve a její službu ve společnosti. Demokracie je prostorem pro důstojné působení církve, která není ani privilegovaná, ale která není ani pronásledovaná či ze společnosti vytlačovaná na okraj. Tyto hodnoty svobody a demokracie

vtiskl do obrysů základů stavby našeho novodobého státu právě Tomáš G. Masaryk. Církev československá husitská vědoma si historických souvislostí svého vzniku s vděčností se přihlašuje k Tomáši G. Masarykovi a jeho odkazu i každoročně pořádanou akci v historických prostorách Parlamentu České republiky.

Tomáš Butta
patriarcha

Levice a pravice

Pokračování ze str. 1

zmenšuje osobní odpovědnost.

Některé evropské politické strany mají přímo ve svém názvu přívlástek „křesťanská“. A zpravidla jde o strany pravé části politického spektra. V sousedním Německu je politická pravice reprezentována především křesťanskodemokratickou, respektive v Bavorsku křesťansko-sociální stranou. V Evropě tradičně bývalo a je křesťanství spojováno s politickou pravíci. Naproti tomu v Latinské Americe je mezi aktivními křesťany běžná levicová politická orientace. Charles Monroe Sheldon ve své známé knize V Jeho šlépějích vodítko pro to, jak se rozhodovat, vidí v odpovědi na otázku (často ovšem obtížně rozhodnutelnou), jak by si v dané situaci počínal Kristus. Víme, že se angažoval pro chudé, nemocné, slabé, stojící na okraji společnosti. Naproti tomu před bohatými a bohatstvím dost varoval, i když je nezavrhoval. Tedy na první pohled zřetelně levicové zaměření!

Ježíšův pozemský život probíhal před dvěma tisíci lety v úplně jinak organizované společnosti, než je ta naše. Není pro nás snadné vcítit se do tehdejší politické situace Římany okupovaného Izraele. Ježíš zřetelně odmítal náboženský, tedy židovský establishment své doby. A bezesporu nebyl fanouškem vládnoucích Římanů. I v tomto smyslu skutečně levičákem byl. Rozhodně mu však nešlo o to za každou cenu se stavět proti tehdy platným zákonům. Povinnost platit daň – poplatek okupantskému Římu – nejen neodmítal, nýbrž považoval za správné ji splnit (Mk 12,13-17). Ve stejném duchu píše apoštol Pavel o vztahu k vládní moci křesťanům do Říma (Ř 13). K tomu dodejme, že by bylo bývalo zcela nemístné těmito Pavlovými slovy omlouvat kolaboraci s komunistickým režimem či režimy jemu podobnými; známá jsou Petrova slova před židovskou veleradou (Sk 5,29): Je třeba více poslouchat Boha než lidi. Vládní moc, ať už v kterémkoli zří-

zení a reprezentovaná kteroukoli stranou, však přináší určitá pravidla soužití, nutná pro život společnosti, v níž lidé na určitém území spolu komunikují, dochází mezi nimi k dělbě práce, navzájem se potřebují a mohou si i navzájem překážet. Ač Ježíš zřetelně stojí na straně těch nejodstrkovanějších, těch nejmenších ve společnosti, nepřipravuje žádnou občanskou revoluci (vyzývá ovšem k revoluci v lidských srdcích, k pokání a znovuzrození). Naděje těch Izraelitů, kteří mu nerozumějí a revoluci očekávají, jsou tak zklamány, avšak On přichází a otvírá daleko důležitější a krásnější obzory, na něž ukazuje slovy: Moje království není z tohoto světa. (J 18,36)

Celou svou činností ukazuje, že nepodceňuje to, co probíhá zde v časnosti, ale zároveň ví, že existuje něco, co ji nesrovnatelně převyšuje, a tím směrem své následovníky orientuje. K otázce vztahu k politickému uspořádání má hodně co říci krátká Pavlova epištola Filemonovi, bratru v Kristu, a zároveň otrokáři. Pavel na Filemona netlačí, aby otroka Onesima propustil. Jeho argumentace míří jinam – nikoli bourat stávající řád, jehož součástí může být také relace otrokář-otrok, nýbrž i do tohoto řádu promítnout evangelium, naplnit své jednání, své vztahy láskou.

Už sama skutečnost, že Pán Ježíš, který se tolik angažoval pro lidi stojící na pokraji společnosti, nepřipravoval žádnou politickou revoluci, ukazuje, že cesta k cíli vede někdy jinudy. Lidé chudí, nacházející se na okraji společnosti, potřebují především lásku, porozumění, skutečný zájem, potřebují člověka, který by v pravou chvíli byl s nimi, pro něhož by byli opravdu důležití (J 5,7).

Stav společnosti záleží především na lidech, a až pak na politickém systému a momentálně vládnoucích stranách. Záleží na jednání každého z nás, na našich konkrétních vztazích, na modlitbách. Ježíš řekl (J 18,36): Moje království není z tohoto světa.

Z nové vzpomínkové knihy Miroslava Matouše Světlo v jizbě

„Dělej, co můžeš, a Bůh přijde na pomoc tvé dobré vůli.“

Tomáš Kempenský

„Čím jsem byl, tím jsem byl rád.“ To o sobě napsal Jan Neruda. U mne to tak nebylo vždycky, ale nestěžuji si. Někteří moji vrstevníci žehrali na to, že roky komunistické vlády pro ně byla ztráta času. Oněch deset let, zdánlivě krušných, mně naopak velice prospělo. V jejich sledu i v zarámování do let politické nepřízně spatřuji vyšší vedení.

Mé jméno mělo být vymazáno, jak tomu nasvědčovala porada zástupců COMŠK (Církevní odbor ministerstva školství a kultury) a ČČS 25. února 1959. Ze zápisu: „MŠK rozhodně vystoupilo po odebrání státního souhlasu Miroslavu Matoušovi vůči tomu, že v Náboženské revue ... byla vydána jeho báseň... MŠK se pozastavuje nad tím, že duchovnímu M. Matoušovi, kterému byl vzat ze závažných důvodů státní souhlas, je dáváno církevní fórum, na kterém může uveřejňovat své výplody, konkrétně jmenovanou báseň, která sama o sobě není bez závad a ve které může církevní veřejnost číst komentář k jeho individuální situaci (pozn. red. - báseň uvádíme na str. 2). Kdyby se měly podobné věci opakovat, bylo by ohroženo vydávání Náboženské revue.“ „Podobné věci“ se už neopakovaly.

V té době jsme nežili s formální církví, ale stýkali se s věřícími přáteli. Naši synkové tak vyrůstali v prostředí víry, do

kteří vrůstali bez nátlaku. Jednou přišel devítiletý Petr ze školy rozněván: „Naše učitelka lže!“ „Co to povídáš? Ona že lže?“ „Ona říkala, že není žádný Bůh!“ Co na to říci, jak vrátit důvěru v jinak dobrou učitelku, která plní školské směrnice? Zamyslel jsem se: „Poslyš, Petře: ono je to jinak. Kdyby paní učitelka věděla, že je Bůh, a říkala, že není, tak by lhala. Ale když ona si opravdu myslí a říká, že Bůh není, tak se jen mylí. Nelže. To je rozdíl. Tak jí to odpusť.“

Jako řidič multitaru u Pražské stavební obnovy jsem měl potíže s páteří. Panu doktoru Bradáčovi jsem si stěžoval, že i v klidu bez pohybu si uvědomuji, že mám nějakou páteř. Lékař, jenž při své kvalifikaci nemohl jako politicky nevhodný přednášet na fakultě, podotkl: „To je vzácný úkaz. Lidí, co si uvědomují, že mají nějakou páteř, není mnoho.“

Ověřil jsem si, že farář může být uznáván alespoň morálně. Po doporučení změnit zaměstnání jsem se ucházel o místo vedoucího topenářského skladu, uprázdněné po zaměstnanci, vyloučeném pro nepoctivost. Ředitel podniku, komunistovi, jenž měl o mně patřičné informace, jsem po pravdě řekl, že nemám ponětí o těch předmětech ve skladu. Přijal mou žádost se slovy: „Mně na tom nezáleží, že nerozeznáte šoup od rheiventilu. Já tu potřebuju někoho, kdo nekrade.“

Více o nové knize br. Miroslava Matouše (*28. 10. 1921), faráře naší církve a kazatele Jednoty bratrské, najdete na str. 4

Nepohrdá tímto světem, vždyť jeho příchod na něj je vyjádřením toho, že Bůh svět miluje (J 3,16): Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna, aby žádný, kdo v něj věří, nezahynul, ale měl věčný život. Boží království, Kristovo království, sice není z tohoto světa, ale dotýká se ho a zasahuje do něho.

Je toho mnoho, co by se na světě mělo změnit. Ježíš říká svým učedníkům: „Vy jste sůl země. Vy jste svět-

lo světa.“ Věrnost Kristových učedníků je nesmírně důležitá. Naděje pro svět je evangelium. Evangelista Marek zaznamenal Ježíšova slova: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.“ Lidé potřebují evangelium. Potřebují Krista. Berme odpovědně volby na nejrůznějších úrovních, referenda, podpisové akce atd. Odpovědnost patří k cestě za Kristem. Nicméně ještě důležitější je, abychom šli životem

pevně jako Kristovi učedníci a svými slovy, postoji i činy svědčili o tom, kdo je skutečným pánem světa.

Ať jsme voliči kterékoli strany, nejdůležitější volbou je Boží království, nejdůležitějším hlasem je hlas pro Krista. On je Cesta, Pravda i Život: Cesta ke skutečnému, absolutně smysluplnému cíli, nerelativizovatelná Pravda i opravdový, tělesnou smrtí nekončící Život.

Jiří Nečas

Masarykovo okénko

Tomáš (Garrigue) Masaryk, normální malý kluk...

Dne 15. srpna 1849 si řekli před Bohem své „ano“ šestadvacetiletý Josef Masárik a o deset let starší Terezie Kropáčková. Rodina Josefova pocházela ze západního uherského pohraničí, Terezie byla dcerou zámožného měšťana, který se ze střední Moravy přestěhoval i s rodinou do poněmčeného města Hustopečí. Zatímco Josef pracoval na císařském statku v Hodoníně, Terezie, která za sebou měla krušný život (včetně ztráty nemanželského dítěte, které zemřelo čtyři měsíce po porodu) se živila jako kuchařka. Nejprve ve Vídni a posléze v Hodoníně. A tam panský čeledín Josef poznal svou budoucí ženu, Terezii.

Terezie byla drobná žena, vzdělanější a zkušenější. Josef patřil mezi prosté venkovany, nezáludné a přímé povahy. Necelých sedm měsíců po svatbě, 7. března 1850, se Josefovi a Terezii v Hodoníně narodil prvorozený chlapec, kterému dali jméno Tomáš. Jakkoli byla Terezie žena velice zbožná a také Josef patřil mezi (občas) praktikující katolíky, nedostal malý chlapec jméno ani po velkém katolickém teologovi Tomáši Akvinském, ani po Ježíšově druhovi „nevěřícím Tomášovi“. Jméno Tomáš bylo prostě běžným jménem, které se často vyskytovalo v matčině i otcově rodině. Na své rodiče Masaryk vzpomíná v Hovorech, které s ním vedl jeho přítel Karel Čapek. „Matka byla zbožná. Ráda chodila do kostela, ale neměla k tomu mnoho kdy, musela se dřít na rodinu. Místo kostela odříkávala si matka modlitby podle modlitební knížky. Ta knížka byla plna obrázků – pamatuju se na obrázek umučeního Krista krví se potícího, ten měla nejraději. Aji já jsem se na něj rád zadíval.“

K otcí měl Masaryk vztah vlažnější, snad proto, že svého otce mnohonásobně intelektuálně, vzdělanostně i kulturně převýšil. „Vedle matky měl na mne málo pozitivního vlivu... Zbožný nebyl, ale pekla se bál a občas chodil v neděli do kostela. Ve všech věcech rozhodovala matka, on se podroboval, i když jí odporoval.“ Masaryk také vzpomíná na to, jak jednoho dne přijel za

ním otec do Prahy, když byl Masaryk již známou postavou pražského kulturního a intelektuálního světa. Otec neměl nikde stání, byl rozrušený z tolika lidí, velkoměstský styl života jej děsil a jedinou radostí pro něj bylo setkání s povozy a kočáry, které korzovaly Prahou. Vyprávěl si s vozky, hladil koně a byl spokojený. Není divu, že po několika málo dnech stárnoucí otec prchl z Prahy zpět na Moravu.

Matky Tomáš tedy vyrůstal v rodině dvou lidí, kteří na svět postupně přivedli vedle Tomáše další čtyři děti, z nichž jen tři zůstaly naživu. Otec si jako panský čeledín nežil nejhůře, ale musel se svou rodinou stále cestovat, podle toho, kde mu zrovna panstvo přikázalo, aby sloužil. Masaryk poznal nejenom Hodonín, ale i Čejkovice, Čejč, Pavlovice, Kobylí, Mutěnice a další místa půvabného Moravského Slovácka. Z Čapkových Hovorů s TGM či z četby spisků Jana Herbena, obdivovatele Masarykova, víme, že si malý Tomáš uchoval v paměti řadu drobných vzpomínek na dětství. Otce chytajícího v zimě vrány do želez, splašeného koně, který přeskočil nebohého malého chlapce, který mu spadl pod nohy, radost z dárku od „pana rektora“, který mu daroval kousek tužky a papíru, aby si na něm mohl malý chlapec čmárat své „klikyháky“. Tomáše fascinovalo i otcovo vyprávění pohádek, příběhů o vojnách, ale i jeho láska ke zpěvu. Tomášovo dětství plné her, dovádění na rozlehlých lukách, „skončilo“ ve chvíli, kdy jako šest a půlletý začal navštěvovat svou první školu, přímo v Hodoníně. Zde se Tomáš učil číst a psát jen chvíli. Ve svých sedmi letech musel následovat otce a matku do nedalekých Čejkovic. Krajina posetá stromovím a vinohrady Tomášovi snad učarovala, méně jej však okouzila škola, kde se tehdy nešetřilo výpraskem rákoskou ani pohlavky pro nezbedná dítká. A snad právě zde poprvé Masaryk pocítil sílu katolického náboženství. V tom dobrém i zlém. Od tohoto pocitu se bude odvíjet jeho další intelektuální, kulturní, ano, i spirituální život.

Martin Chadima ©

Zprávy

Ještě jednou SoulFly 2019

Milé sestry, milí bratři, přijměte ještě jedno pozvání na všech 27 akcí našeho letošního farního festivalu SoulFly 2019, který se koná převážně v NO CČSH v Hodoníně a jejím okolí od 26. dubna do 8. května, ale podniká už také „spanilé jízdy“ do dalších moravských měst - konkrétně do Strážnice a do Brna. Náš festival je zaměřen především na tu nejaktuálnější autorskou tvorbu, vznikající v našem regionu, zejména s důrazem na počiny s duchovním přesahem v nejširším slova smyslu.

Příznivce literatury například zveme v sobotu 27. dubna do kongresového sálu hodonínských lázní, kde od 18.30 hodin započne již dvanácté HAČTE!, což je zkratka Hodonínského Autorského ČTENÍ - akce spřátelené tvůrčí skupiny pod vedením Stanislava Klína a Lukáše Ivánka. Jde nejen o premiérová autorská čtení duchem mladých autorů poezie a prózy, ale na programu je i divadelní hra či různé experimentální formy. Autoři akcí připravují na dané podmínky až neuvěřitelně profesionálně a pestře, takže se nikdo z návštěvníků na HAČTE! nikdy nenudil, i když předtím akce tohoto druhu třeba nikdy nenavštívil. Nenechte si ujít 29. dubna v 18 hodin v hodonínském Husově sboru promítání krátkých filmů mladého a velmi nadějněho hodonínského režiséra Prokopa Prčíka. Jde většinou o překvapivě hluboké a velice zajímavě výtvarně zpracované sondy do duší „neherců života“.

Navštivte v židovské synagoze ve Strážnici po dobu festivalu probíhající výstavu rozměrných obrazů Václava Vaculoviče nebo v hodonínském Husově sboru výstavu fotografií Víta Mádra či malíře a konceptualisty Petra Bulavy.

Na úterý 7. května v 17 hodin je Danielou Andršovou pro přihlášené zájemce rovněž v hodonínském sboru naší církve připravena svěží interaktivní zážitková hra na motivy knihy „Labyrint světa a ráj srdce“ J. A. Komenského.

A ve středu 8. května v 18 hodin vás zveme na premiéru rozsáhlé hudební akce do sboru CČSH v Brně na Botanické. Jde o soft-metalové ztvárnění Pašiji podle evangelisty Lukáše autora Petra Vaculoviče v podání členů třech rock-metalových kapel, komorního orchestru a šesti sólistů. K provedení této kompozice výhradně na biblický text (L 22,66 - 24,53) se sešla velice pestrá a mírně mezinárodní společnost 25 především mladých lidí napříč vyznáními i bez vyznání, které spojila k realizaci společného díla mimo jiné živá aktuálnost právě tohoto zpracování pašijového příběhu. Vstup na všechny akce festivalu je volný, neboť nadšení několika desítek spoluvůdců organizačního týmu je nezměrné a my jim za to tímto od srdce děkujeme!

Bližší informace o všech akcích festivalu najdete na webu: www.soulfly2019.webnode.cz

Petr Vaculovič a Daniela Andršová, NO CČSH Hodonín

Světlo v jizbě

aneb Představení nové knihy ve Vršovicích

Srdečně zveme všechny, koho oslovuje tvorba básníka a spisovatele Miroslava Matouše, na představení jeho nové knihy s názvem Světlo v jizbě, kterou právě vydala královéhradecká diecéze naší církve.

Setkání s autorem se uskuteční v prostorách sboru v Praze 10 - Vršovicích 15. dubna od 18 hodin.

„Žár lampě mé rač Hospodine dáti.
Den závrtně se do soumraku tratí,
knot nedovedu ničím rozřechnout.“

Chci trochu světla, jímž tvé hvězdy dýší.
Pak bude jasno v srdci mém i chýši,
a v jizbě zviditelní každý kout.

Mé okno bude svítit do daleka.
A koho stihnou křídla ohně měkká,
ten přijde za ním, stane u dveří.

Až vstoupí váhaje, já přijmu hosta.
Tvá zář v mé lampě, velebná a prostá,
kež způsobí, že v tebe uvěřím!“

Hradec Králové 2019, obálka: Jana Wienerová, 189 stran, cena 140 Kč.
Knihu je možné získat v prodejně Blahoslav či v sekretariátu královéhradecké diecéze CČSH - kontakty na www.csshk.cz.

Blahopřání

Předseda rady starších Bratislava Ing. Ivan Šembera, PhD. sa dožívá 80 rokov. Je to vek nádherný, keď sa ho človek dožívá v zdraví a intelektuálnej sviežosti. Je to pravidelný účastník bohoslužieb a v minulom roku pripravoval na biblické hodiny premietanie o dejinách Egypta, filozofie, Európy a iné. Mal k tomu múdre, vlastné pripomienky.

Na záver vyprosujeme pre neho a celú jeho rodinu mier, klud, pokoj a Božie požehnanie.

Jan Hradil, biskup

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 8. 4. 2019, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

úterý 9. 4. 2019, 17.00

Jan Kalfus – varhany

Yvona Škvárová – mezzosoprán

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 10. 4. 2019, 17.00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

čtvrtek 11. 4. 2019, 17.00

František Štátný – varhany, cembalo

Vratislav Vlha – hoboj
G. PH. TELEMAN, J. S. BACH, W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL

pátek 12. 4. 2016, 17.00

Josef Kšica – varhany

Tomáš Jindra – bas

J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

pátek 12. 4. 2016, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

sobota 13. 4. 2019, 17.00

František Štátný – varhany

Miroslav Laštovka – trubka

J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

sobota 13. 4. 2019, 20.00

CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

Štěpánka Heřmánková – soprán

Miroslav Laštovka – trubka
A. VIVALDI, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. GERSHWIN

neděle 14. 4. 2019, 17.00

Zuzana Němečková – varhany

Věra Likérová – soprán

G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

neděle 14. 4. 2019, 20.00

RADIO SYMPHONY COLLEGIUM

Marek Zvolánek – trubka

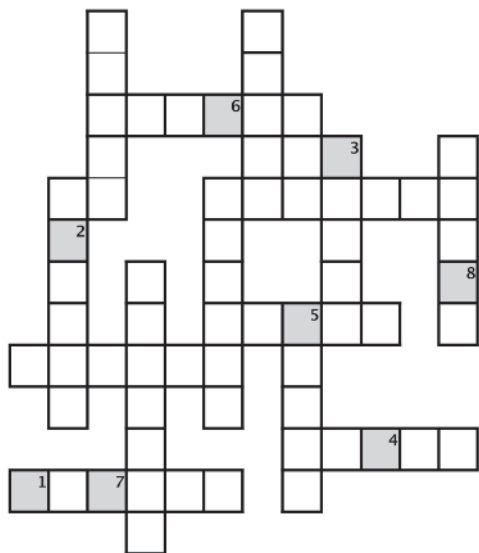
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pomazání v Betanii

Vpisujte slova podle počtu jejich písmen do tabulky (zleva doprava a shora dolů):

7 písmen: Betanie, učedník

6 písmen: bydlet, denáry, peníze, pohřeb, večeře

5 písmen: drahý, Ježíš, Jidáš, Lazar, Marie, Marta, zrada

(Řešení z minulého čísla: Nalezen a živ.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena.

HALÍK OD KARDINÁLA DUKY NEČEKÁ POCHOPENÍ

ANI ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ V CÍRKVI

Tomáš Halík se domnívá, že problém sexuálního zneužívání je výsledkem hluboké krize v církvi. Řešení situace vidí v reformaci mentality a pastoračních přístupů. V rozhovoru pro Respekt katolický teolog řekl, že situace kolem sexuálního zneužívání v České republice souvisí s pádem socialismu, kdy se otevřely kláštery a semináře, kam vstupovalo mnoho nových lidí. Ze strany obětí vnímá snahu ochránit církve tak, že o svém traumatu mlčely.

„Ale jaké tragédie toto mlčení způsobilo, to začínáme chápat, teprve když se těm lidem díváme do očí. Nedívám se, že této pokořující zkušenosti se mnozí i dnes zbavěly vyhýbají,“ řekl Halík pro Respekt.

Vinu církve vnímá v absenci otevřené komunikace nebo v teologické strnulosti, která se projevuje hlavně v tématu genderu. Představitel církve podle něj často padají do extremismu, když se snaží o „popírání dějinných a společenských proměn včetně výsledků společenských věd.“

Na adresu kardinála Duky, který měl ve Vatikánu zlehčovat situaci kolem zneužívání, Halík uvedl, že od něj nečeká pochopení ani řešení problémů v církvi a společnosti. „Nemám mu to už za zlé, chápu ho. Žije ve svém světě, každý má svůj čas a své limity. Není to jen věc stáří, nýbrž hlavně kombinace povahy, ideologie a zátěže,“ řekl profesor Halík na adresu českého kardinála.

V rozhovoru podotkl, že ho kontaktovalo několik obětí sexuálního zneužívání a jejich hlavním motivem není potrestání viníků nebo odškodnění, ale touha si o problému s někým promluvit, což jako kněz neměl srdce odmítnout.

Dle www.krestandnes.cz

ALE JÁ VÁŽNĚ NA FAŘE NEPŘECHOVÁVÁM GRANÁTY,
JÁ SE JEN SNAŽÍM ZÍSKÁVAT GRANTY...!

Autor kresby Tomáš Altman

